

sem lehet. Piacra csakis a telepek vihetnek emberanyagot, más hiába nevel rabszolgát, nem bír tulajdani rajta. Az a rabszolga-tulajdonos, akinek rabszolgánöje gyermeknek ad életet, tekintélyes összeget tartozik fizetni annak a telepnek, ahol az anyát vette, mert csak a nyugta ellenében sütik rá a gyermek homlokára a hivatalos rabszolgabélyegzőt!

Az ilyen gyermek aztán már bevonulhat a szabadkereskedelembé, eladható vagy megvásárolható. Ha azonban hiányzik a bélyeg: az illető gazdát okvetlenül utóleri a császár keze! Természetes, hogy a gazda sohasem fizet szívesen s inkább halálra kínozza a szerencsétlen rabszolgáanyát. Megteheti. Megölheti, tehet vele, amit akar: büntetés nem jár érte.

— Susog az ernyősáka az áthioprengetegek tisztásain s én elgondolko-

zom: hogyan lehet, hogy a kultúra, mely pedig minden vonatkozásban utat tört magának ebbe az országba, nem juthatott el a tringli tenyésztelepek közelébe. Misszionárius keresztje ide el nem érhet, Krisztus örökérvényű törvénye, az Ember megbecsülésének jótéteménye kívül reked a kerítéseken, az ember veleszületett vadsága gátat emel a Szeretnek, s a Császár, aki Oxfordot járt, még keményen ellentáll a Lélek keresztés tankjainak. Miért?

Sajnos, a vadon fölött suttogó titokzatoság nem ad erre választ s tovább zug a kuthuzók monoton éneke —, mert az előbb valakit, aki kiesett az életből — valami öreget, aki nem kelt el a vásáron, eltakarítottak az utból, mely nem nyújtott neki semmi jót a földi vándorlásban...

F. I.

Mátyás király menyegzője

nápolyi Beatrix-szal Párisban talált egykoru feljegyzés nyomán

Páris, december hó.

Az 1808 óta a híres Soubise-palotában lévő „Archives Nationales” gyönyörű rokokó-termeiben igen érdekes adatra bukkantam. Mátyás király udvarában élt egy Scirappi nevű olasz, ki a 15. század vége felé Párisba költözött. Ez az olasz néhány naplózerű feljegyzésben megörökítette az utókor számára az „igazságos nagy magyar király” menyegzőjének leírását. Ezt a nevezetes eseményt, amelynek december 22-ikén volt több mint ötödfélszázados évfordulója, a feljegyzések alapján a következőkben rekonstruálhatjuk:

1476 szeptember 18-án indult el Nápolyból Beatrix hercegnő, Ferdinánd nápolyi király leánya Magyarországra, hogy kezét odaadja Mátyás magyar királynak. Pettauban Szilágyi Erzsébet, a jövő napa 20 előkelő hölgy élén fogadta a leendő magyar királynét s egy oly hatalmas rózsabokrétát nyújtott át neki, „amely mögé két ember is elbujhatott volna”. December 10-én érkezett meg Beatrix Fehérvárra, amelynek határán 3 sátor előtt Mátyás király fogadta őt, a pfalzi és szász választók és a velencei köztársaság követeként kíséretében. A király mély hódolattal csókolt kezét arájának s egy karmazsin bársonnyal bélelt sátorba vezette, hol Beatrixot a kalocsai érsek olasz nyelven üdvözölte. E rövid ceremónia után mindnyájan lóra ülve a Szent István-templomba mentek, ahol a „Te Deum”-ot énekelték. Ezután a király a hercegnőt termeibe vezette s ő maga a

prépostnál szállott meg.

December 12-én — ez a feljegyzések szerint esütörtökre esett — a templomi koronázási szertartás nagy fény- és pompával ment végbe. A királlyal szemben Ujlaky Miklós, Bosznia fejedelme ült, aranyzálakból szőtt palástján — mely 35 fontot nyomott — egy 500 gyémánttal kirakott aranykapocs ragyogott.

Az „Agnus”-kor Beatrixot az oltár elé vezették, hol függöny mögött letéve felső ruháját, egy aranyból szőtt ruhát, majd erre egy vörös aranyos palástot vett magára.

Mátyás, kezében a jogarral és az arany almával, letérdelt a hercegnő mellé, kinek vállát, miután az anyaszentegyháznak hűséget esküdött, szentelt olajjal megkenték. A koronázást a nádor és az ország nagyjai végezték.

A koronázási ebéd alatt, amelyen 24 fogást tálaltak fel, érdekes epizód játszódott le. Egy szegény öreg asszonynak sikerült valahogy a királyi pár közelébe jutnia s midőn Mátyás és Beatrix a lépcsőn lejöttek, az öreg néni kezeivel kezelve egy halas kosarat nyújtott át a királynak s minden elképzelhető boldogságot kívánt neki házasságához. A király beszédbe elegyedett az anyókéval s ekkor kiderült az is, hogy az öreg néni volt az a halas kofa, ki Budán, Mátyás királyt — ki parasztnak öltözve szolgáltotta őt meg — nagy orrától felösmerte.

Ragyogó bevonulás Budára

Az uralkodó pár másnap fényes kísérettel Budára indult el, Scirappi a bevonulást így írja le:

— A ragyogó menet élén 4000 remek

lovass haladi, csoportokra osztva, mind-egyik „lovas-zenészekkel”.

— Ezután az idegen államok követői lovagoltak, majd 9 udvarnok lépdelt hó-

A gyermek mosolyogva nézett fel az óriásra.

— Jöttem a bácsi után. A templomból. Láttam, hogy szomorú és féltém, hogy sirni fog.

A férfi még közelebb hajolt a kisihez. A lámpa felé fordította arcát, aztán szinte rémülten kapta le róla a kezét. A meleg, barna szemét, az aranyhaját, a finom, tiszta vonásokat most mind egyszerre nagyon ismerősnek találta. Lázasan gondolkodott. Aztán egyszerre elmosolyodott. Eszébe jutott, hogy az iskolai katekizmusból emlékszik erre a bájos gyermekarcra. A kis Jézust festették így gyöngédlelkű művészek.

— Ki vagy te és hol a lakásod?

A kisfiu hangja, mint a csengetyű, ugy szólt:

— Ne félts engem, bácsi, majd hazatalálok. El is megyek mindjárt, de ne légy szomorú.

Farkas Tibor megrendülten nézett le a földre.

— Vigasztalni akarsz?

— Szeretném, ha te is örülnél.

— Te örülsz?

— Igen. Én nagyon örülök. Olyan szép karácsonyfa van nálunk. És anyukám is gyönyörű. A játékok is. A templom is, meg a nagy hó, meg a lámpák itt mind-felé.

Keztyűs kis kezével keccses mozdulattal mutatott szét a csillogó utcán. Mintha ez most mind az övé lenne.

— De most már mégis csak haza kellene menned — szólt a férfi. — Az éjféli misének már vége, majd keresni fognak. A gyermek megszeppent.

— Igaz, Siessünk. Itt lakom, közel. Elkísérsz? — és bizakodva megfogta a férfi kezét.

Farkas Tibornak a lelkébe nyult a kis

kez szorítása. Ami gyöngédséget még össze tudott markolni magában, azt most mind csokorba kötötte.

— El, kicsikém, akármeddig.

Elindultak visszafelé. A kisfiu nagy biztonsággal mutatta az utat. Közben állandóan beszélt. Csengetyűhangja betöltötte az éjszakát. Farkas Tibor fogta a kezét és ment mellette. Nem figyelt kis barátja szavára, de a gyermek hangja ieszállt a szívébe és szelid kis tüzeket gyújtott ki benne. Éppen ilyen kisfia lehetne neki is — erre gondolt folyton és melegebben szorította markába a kis keztyűt.

Az egyik mellékeuta sarkán egyszerre megállt a kisfiu.

— Nézd, ott vannak éppen anyukáék.

Néhány házzal odébb, az egyik kapu előtt egy magas férfi türelmetlenül nyomkodta a csengőt. Mellette fekete bundába burkolózva, szemére zsebkendőt szorítva, egy karcu asszony zokogott.

— Siess — küldte Farkas a kisfiut. — Biztosan miattad sir a mamád.

A gyermek azonban még jobban viszhahúzódott a sarok mögé.

— Nem leszel szomorú? — nézett fel a férfira.

— Nem. Megigérem.

A kisfiu a zsebében kotorászott. Aztán hirtelen kis kerek tárgyat nyomott a férfi kezébe.

— Akkor neked adom ezt. Amit legjobban szeretsz — mondta és fűgőn elszaladt.

Farkas Tibor még látta, hogy anyja a karjába kapja gyermekét. Egy lámpa alatt megnézte az ajándékot. Ezüst keretben kis fénykép volt. A magányos férfi felkiáltott:

— Istenem! ...

Csak ennyit tudott mondani. Szívéhez szorította a képet és térdre esett a hóban.

fehér paripákön, drága, nemzetiszínű ruhákban, ezüst kardokkal, 9 apród kíséretében.

— Most Mátyás király lovagol egy szőnfekete paripán, gyöngyökkel és drágakövekkel díszített aranyos palástban, mellette apródja, 2 pajzsát kézben vive. A nápolyi királyfi mellette lovagolt, majd utánok ezüst kengyelekkel és zablákkal díszített barna lovakon a királyi udvarnokok következtek. A fényes kíséretet mintegy 50 lépésre Beatrix királyné követte, aki almásszürke paripáján, sárgaselyem palástjában ugy festett, „mintha egészen aranyból és drágakövekből formálták volna”. Legvégül 8 csillogó kocsi gördült tova, mindegyik 6 szünke mén által huzva. A fejedelmi párt először zsidók köszöntötték, élükön egy öreggel, ki 10 font vert ezüsttel kedveskedett a királynénak.

— A város kapujánál a papság csatlakozott az ünnepi menethez, mely a Boldogasszony-templomban ünnepélyes misét hallgatott, mely után Mátyás maga vezette aráját a királyi palota termeibe.

December 17-én, kedden a nagy misét az erdélyi püspök mondta. Mise végeztével az uralkodópár a magyar országnagyok fényes kosorúja által körülvéve, a kühatalmak köveit fogadta. A lakomát szintén a legnagyobb pompával tartották

Rangoni Gábor egri püspök összeadja a királyi párt

Maga a menyegző — természetesen a legünnepélyesebb formák között — december 22-én, vasárnap zajlott le. Már kora reggel fényes fogatok elé fogott remek paripák patkói alatt szikráztak Buda kövei. Az egyébként csendes utcák kicsiny házainak ablakai már hajnal óta népesek. A teli hold bamba képe még beragyogja az ébredő várost, midőn a királyi előcsarnokban összegyülemlt fényes társaság — az idegen követek ragyogó öltözeteivel tarkítva —, hirtelen elnémul. A főudvari marsall jelt ad. A királyi lakosztály ajtaja kinyílik, s lovasgló ruhában, szikrázó gyémántokkal díszítve lépdel befelé Mátyás karján a magyar királyné. Lent, az udvaron, az apródk nemes paripák nyakát simogatják, hogy a nagy hidegben nyugodtan álljanak. Beatrixot alig segítik fel — felpattan lovára s máris indul! A királyi paripája felvágkodik, de mégis megmozdul. A fényes menet a Boldogasszony templomához lovagol, hol a királyi pár 6 herceg által tartott aranybal-dachin alatt foglal helyet. Az egyházi

Amit az automobilról mindenkinek tudnia kell!

VEZESS MAGAD!

Ara: P 3.60

A gépkocsi szerkezete, kezelése, vezetése, az új forgalmi szabályok. Minden benne van, ami a vezetői vizsga letételéhez szükséges.

Irta: **HABÁN JENŐ.**

Megrendelhető a NEMZETI UJSÁG kiadóhivatalában, Bpest, V., Honvéd-utca 10. T. 127-47.

meg. A királyi asztal mellett egy arany és ezüst ivóedényekkel megrakott, 9 lépcsőzetű pohárszék volt, melyen 2 tiszta ezüstpól vert hordó állott. (Embernagy-ságuak). Ezen hordók mindegyikén 15-15 csap volt, melyekből mind különböző borkok folytak. A pohárszék lépcsőin 1000 ezüsterleg remekelt. A király asztalán kb. 1500 aranypohár csillogott.

Az ételeket zászlós urak szolgálták fel, a király számára Bosznia királya. Ebéd közben érkeztek meg az ajándékok Beatrix részére, 100.000 arany értékben, melyek között rengeteg olyan magyaros jellegű kézimunka is szerepelt, amelyeket magyar asszonyok készítettek.

szertartást Rangoni Gábor egri püspök végezte, mely után a király anyja és a nápolyi királyfi elsőknél kívánnak szerencsét a fiatal párnak.

Az áldást, a mise végeztével Mátyás király és a királyné mély áhitattal fogadták. A királyi palotába a bevonulás ismét lóháton ment végbe, a város lakosságának lelkes tüntetése mellett, mely a királynét különösen meghatotta.

A királyi lakomát tornajátékok fejezték be. — Hétfőn az uralkodópár arany szánon járta be a várost és sok aranytallért szórt a nép közé. Az egyik utcasaroknál, hol a fejedelmi szán egy pillanatra megállt, egy kisleánya lépett le a járdáról, kezében egy virágoskorral. Beatrix hirtelen felkapta a csöppéget, megcsókolta s visszaadta anyjának jó néhány arany kíséretében.

Igy zajlott le a régi feljegyzések szerint, boldog, Nagymagyarország egyik legnagyobb királyának fényes menyegzője az Ur 1476-ik esztendejében.

Nyiry László.

SALGÓ-TARJÁNI
KŐSZÉNÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
 Budapest, V., Arany János-utca 25.

Bányák:

Nógrád-megyében: Salgótarján, Pálfalva, Baglyasalja, Csibaj, Kisterenye, Mátranovák.

Esztergom-megyében: Dorog, Tokod, Csolnok, Annavölgy.

Tolna- és Baranya-megyében: Nagymányok, Szászvár, Mába.

Villamos-telepek:

Salgótarján, Dorog, Mázaszászvár, összesen 50.000 HP teljesítménnyel.

Szénosztályozás:

Darabos- (tömör), kocka- és diószén, szoba, takaréktűzhely, cséplőgép és gőzeke fűtésére. Diószén, rostált aknaszén, aknaszén, rostált daraszén gyári kazánfűtésre. Aprószén körkemence fűtésére. Kovácsszén.

Bánvölgyi Szénbánya Részvénytársaság:

Borsodi szénbányák: Darabos-, dió-, daraszén.

Mésztelep és karbidgyár: Dorogon.

Megrendelések központi irodánkhoz (V., Arany János-utca 25.) intézendők.

Sürgőnycim: SALGÓKŐSZÉN BUDAPEST.

Telefonszámok:

Automata 252-80, 252-81, 252-82, 252-83, 252-84, 281-26, 216-67, 230-71, 153-32, 108-58.

Gírószám a Magyar Nemzeti Banknál. M. Kir. Postatakarékpénztár-számla 3575.

Társvállalatok:

Egyesült Tégl- és Cementgyár R.-T. V., Sas-utca 25. szám. Cement, tégl, tetőcserep, mész.

Magyar Kerámiai-gyár R.-T. VIII, József-körút 14. szám. Chamotteáru, keramit, tégl.

Salgótarjáni palackgyár R.-T. V., Sas-utca 25. szám. Mindenfajta zöld-, fehér-, öblösüveg, fonott és fonatlan palackok, préselt és csiszolt üvegáruk.